

PLANTTECHNISCHE WETENSCHAPPEN

ALGEMEEN

Deze opleiding richt zich tot jongeren met liefde voor de natuur en het buitenleven. Wie dit studierein kiest, geeft aan dat hij of zij ook de technische en economische aspecten van de

land- en tuinbouwsector willen leren kennen. Onze opleidingen zijn afgestemd op wat zich in de realiteit op de werkvloer afspeelt. In onze moderne aanpak hebben milieu, automatisering en informatisering een ruim aandeel. Gezien het belang dat wij hechten aan duurzame ontwikkeling komen ook de biologische en geïntegreerde teeltwijzen aan bod. Wij leiden leerlingen op tot polyvalente en flexibele mensen. De leerlingen bekwamen zich verder in diverse aspecten van de tuinbouw zoals teelttechnieken, plantenvoeding en teeltverwerking; tuinaanleg en -onderhoud; kennis en veilig gebruik van machines;

plantenkennis en gewasbescherming.

Net als in de eerste en de tweede graad wordt ook hier ruime aandacht besteed aan het vak nomenclatuur.

De technische vakken tuinbouw worden vanuit theoretische hoek ondersteund. Vandaar dat vakken als toegepaste chemie, toegepaste biologie en toegepaste ecologie eveneens deel uitmaken van het studiepakket. De praktische en teelttechnische kant van de opleiding zit verwerkt in de praktijklessen. De praktijklessen worden ingedeeld in praktijk productie (teelten), praktijk machines en praktijk tuinaanleg en -onderhoud.

Deze opleiding is bijzonder ervaringsgericht, vandaar de blokstage die de leerlingen van het 2^e leerjaar van de 3^e graad in een geselecteerd tuinbouwbedrijf doorlopen.

Tijdens dit laatste schooljaar wordt er ook gewerkt aan een geïntegreerde proef. In dit eindwerk komen verschillende vaardigheden en disciplines aan bod. De GIP bestaat uit een theoretisch werk (documentatiemap) en een praktische proef (vermeerdering, opkweek en opvolgen van de teelt van een gewas).

WIE KAN INSTAPPEN IN 5 PLW?

Leerlingen die de 2^e graad TSO Plant-, dier- en milieutechnieken succesvol hebben doorlopen (A-attest), stromen logischerwijze door naar 5 TSO Planttechnische wetenschappen.

Tevens bevolken aanzienlijk veel late instromers deze studierichting. Ook wie uit het ASO of KSO komt, bv. een leerling met een B-attest en clausulering ASO-KSO, kan perfect aansluiten in de 3^e graad.

Voor wie zich geroepen voelt om later landschaps- en tuinarchitectuur te studeren, is dit een ideale vooropleiding.

Het is uiteraard zo dat wie pas in de 3^e graad instapt, voldoende gemotiveerd en bereid

moet zijn om een extra inspanning te leveren voor tuinbouwspecifieke vakken. Deze leerlingen worden hierbij ondersteund met het nodige cursusmateriaal en individuele studiebegeleiding.

TE BEHALEN DIPLOMA'S EN ATTESTEN

De leerlingen die slagen in het 2^e leerjaar van de 3^e graad TSO Planttechnische wetenschappen behalen het diploma secundair onderwijs.

De opleiding voldoet tevens aan de eisen opgelegd door het Ministerie van Volksgezondheid voor het bekomen van een attest van erkend gebruiker van gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwkundige doeleinden.

TOEKOMSPERSPECTIEVEN

De opleiding TSO Planttechnische wetenschappen bereidt voor op

- een functie in de productiesector (sierteelt – sierboomteelt – groenteteelt – fruitteelt) of de dienstensector (tuinaanleg – groenbeheer – natuurbeheer – bloemsierkunst - ...).
- het runnen van een eigen bedrijf
- het volgen van een Se-n-se (Secundair-na-secundair) derde graad TSO: Agro- en groenbeheer. Dit specialisatiejaar wordt ingericht op onze school. Wie slaagt voor het vak bedrijfsbeheer (in het 2de en 3de leerjaar van de derde graad) behaalt het attest bedrijfsbeheer.
- een verdere opleiding in het hoger onderwijs van het korte type. De opleidingen bachelor agro- en biotechnologie (afstudeerrichtingen landbouw, groenmanagement, voedingsmiddelentechnologie en dierenzorg) en bachelor landschaps- en tuinarchitectuur sluiten het best aan bij deze opleiding.

BIOTECHNISCHE WETENSCHAPPEN

ALGEMEEN

De studierichting Biotechnische Wetenschappen is erop gericht leerlingen inzicht te geven in ontwikkelings- en verwerkingsprocessen van levende wezens.

Die kennis kunnen ze opdoen in specifieke vakken zoals toegepaste chemie, toegepaste fysica, ecosystemen, uitrusting en technieken i.v.m. bodem, water, bemesting, microscopie, microbiologie, voeding. Ook proefveldtechniek en statistische verwerking van gegevens en biomedische technieken komen aan bod.

In algemeen wetenschappelijke vakken (bv. biologie, chemie,...) worden aanvullende inzichten verworven.

In deze opleiding zijn de vaardigheden die nodig zijn voor het uitvoeren van experimenten van groot belang; zij worden dan ook doorlopend toegelicht en getraind.

In het 2de leerjaar van de 3de graad werken de leerlingen aan een geïntegreerde proef. Die bestaat uit een theoretisch gedeelte waarin een wetenschappelijk onderwerp wordt behandeld en een aanvullend praktisch deel (opstellen en uitvoeren van proeven en nadien verwerken van de resultaten).

In de GIP staat het persoonlijk werk van de leerlingen centraal. Het is een concreet voorbeeld van vakoverschrijdend werken en begeleid zelfstandig leren.

De leerlingen proeven in het laatste leerjaar eveneens van een blokstage in een bedrijf, onderzoekscentrum of labo.

WIE KAN INSTAPPEN IN 5BIO?

De leerlingen die geslaagd zijn in de 2^e graad TSO Biotechnische Wetenschappen (A-attest) stromen probleemloos door naar de 3^e graad van dezelfde studierichting.

Wie deze specifieke vooropleiding heeft gemist (en bv. uit het ASO overstapt), is het aanbevolen een technisch-wetenschappelijke basis te hebben. Als dat niet zo is, dan dient de leerling zich snel bij te werken, vooral voor de wetenschappelijke vakken. Daarbij biedt de school concrete hulp.

TE BEHALEN DIPLOMA'S EN ATTESTEN

De leerlingen die slagen in het 2^e leerjaar van de 3^e graad TSO Biotechnische Wetenschappen behalen het diploma secundair onderwijs.

TOEKOMSPERSPECTIEVEN

Deze opleiding bereidt de leerlingen voor op:

- enerzijds een functie in het wetenschappelijk onderzoek m.b.t. de productie (land- en tuinbouwsector) en verwerking van dierlijke en plantaardige grondstoffen, maar ook op een functie in de biotechnologische sector, de milieusector, de voedingssector, de medische sector,...
- anderzijds een verdere opleiding in het hoger onderwijs van het korte type. De opleidingen bachelor in de agro- en biotechnologie, in de biomedische laboratoriumtechnieken, in de chemie en in de voedings- en dieetkunde sluiten het best aan bij deze opleiding.
- Door het brede karakter van deze opleiding kunnen leerlingen ook in andere vakgebieden aansluiten bij hogere studies.

NATUUR- EN GROENTECHNISCHE WETENSCHAPPEN

ALGEMEEN

Door het duidelijke evenwicht tussen het aanbieden van theoretische basiskennis enerzijds en pragmatisch doe-onderwijs anderzijds beantwoordt de studierichting helemaal aan het profiel van de TSO-leerling. Wie graag de handen uit de mouwen steekt en de natuur vanuit

wetenschappelijke hoek wil benaderen, zal zich in deze studierichting als een vis in het water voelen.

De school biedt de nieuwe studierichting aan na een scherpe analyse van de noden en tewerkstellingsprofielen binnen de groene sector. Blijkt dat vandaag vooral de dienstensector (groenaanleg en -onderhoud) en het natuurbeheer de grootste tewerkstellingsmogelijkheden bieden. "Natuur- en groentechnische wetenschappen" is een langetermijnoplossing, waarbij tewerkstelling en een degelijke opleiding binnen het vakgebied land- en tuinbouw hand in hand gaan.

De studierichting biedt een ruim pakket basiswetenschappen aan, die bedoeld zijn als ondersteuning van richtingspecifieke vakken : wiskunde, toegepaste chemie, toegepaste biologie, toegepaste fysica, ...

De basisbegrippen ecologie worden bijgebracht vanuit waarnemingen op het terrein.

Tijdens biotoopstudies leren de leerlingen met behulp van specifieke technieken een wetenschappelijke studie maken van het te onderzoeken ecosysteem : terrestrische milieus in het 1ste leerjaar, aquatische milieus in het 2de leerjaar van de 3de graad. Deze studie omvat : terreinbeschrijving, cartografie, het meten van abiotische parameters, vegetatieopname en – studie, nomenclatuur, faunaonderzoek, monitoring, ...

In het onderdeel natuur- en landschapsbeheer worden biotoopgebonden beheertechnieken aangeleerd. Hoe men beheerplannen moet interpreteren en het evalueren en bijsturen van natuurinrichtingsprojecten, komen eveneens aan bod.

De thema's die daarbij in het eerste leerjaar aan bod komen zijn graslandbeheer, beheer van ruigten en zomen, beheer van kleine landschapselementen, wegbermbeheer, bosbeheer en heidebeheer.

In het tweede leerjaar komen aan bod: beheer van beken en rivieren, beheer van poelen, vijvers en moerassen, beheer van mariene ecosystemen, beheer van slikken en schorren, en ecologisch beheer van openbaar groen.

De praktijkervaring die op het terrein opgedaan wordt, is op zijn minst even belangrijk als de theoretische inzichten. De leerlingen leren zelfstandig, door al dan niet gebruik te maken van machines, een aantal beheermaatregelen op het terrein uitvoeren.

Bijgevolg maken zowel het verstrekken van een basisopleiding over de werking van motoren als het correct en op een veilige manier hanteren en onderhouden van werktuigen, toestellen en machines deel uit van de opleiding.

Stage en GIP

In de loop van het 2^e leerjaar van de 3^e graad doorlopen de leerlingen een blokstage in een bedrijf, vzw, overheidsinstelling, onderzoekscentrum, ... In hetzelfde jaar maken de leerlingen een geïntegreerde proef, waaraan gedurende het hele schooljaar gewerkt wordt. Het gaat om persoonlijk werk dat is opgevat als een sprekend voorbeeld van vakoverschrijdend leren en zelfstandig begeleid werken. Behalve beroepsvaardigheden worden ook manuele vaardigheden, algemene kennis en communicatievaardigheid geëvalueerd.

Tuinbouwschool Melle is de enige school die de studierichting Natuur- en groentechnische wetenschappen TSO op secundair niveau aanbiedt in de provincie Oost-Vlaanderen.

WIE KAN INSTAPPEN IN 5 NGW?

De directe instroom is die van leerlingen van de 2^e graad TSO Plant-, dier- en milieutechnieken of Biotechnische Wetenschappen. Leerlingen uit ASO of andere studiegebieden TSO kunnen met reële kans op slagen de 3^e graad aanvatten, als ze bereid zijn een extra inspanning te leveren om zich bij te werken of over een voldoende basiskennis van de wetenschappen beschikken.

TE BEHALEN DIPLOMA'S EN ATTESTEN

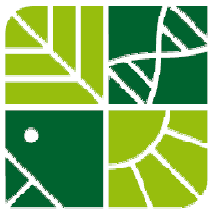
De leerlingen die slagen in het 2^e leerjaar van de 3^e graad TSO Natuur- en groentechnische wetenschappen behalen het diploma secundair onderwijs.

De opleiding geeft tevens een aanzet tot het behalen van het attest Bedrijfsbeheer. Dit attest kan men behalen in de Se-n-se 3^e graad TSO Agro- en groenbeheer als men slaagt voor het vak Bedrijfsbeheer, dat gegeven wordt in het 2^e leerjaar van de 3^e graad en de Se-n-se 3de graad TSO Agro- en groenbeheer.

TOEKOMSPERSPECTIEVEN

De opleiding Natuur- en groentechnische wetenschappen bereidt de leerlingen voor op

- een functie in de dienstensector (groenbeheer, natuurbeheer);
- het leiden van een eigen bedrijf;
- het volgen van een Se-n-se 3^e graad TSO Agro- en groenbeheer (dit specialisatiejaar Secundair-na-Secundair wordt ingericht op onze school);
- hoger onderwijs van het korte type:
de opleidingen bachelor Agro- en biotechnologie (afstudeerrichtingen landbouw, groenmanagement, voedingsmiddelentechnologie en dierenzorg), bachelor landschaps- en tuinarchitectuur, bachelor chemie (milieuzorg) sluiten het best aan bij deze opleiding;
- een vervolgopleiding voor natuur- en boswachter (attest bosbekwaamheid).

MELLE
Tuinbouwschool

PROFIELSCHETS DERDE GRAAD TSO

DIER- EN LANDBOUWTECHNISCHE WETENSCHAPPEN - COMPONENT DIERENZORG

ALGEMEEN

De meeste leerlingen uit de studierichting Dier- en landbouwtechnische wetenschappen- component Dierenzorg (DLW) hebben bewust gekozen voor een beroep in de dierenzorgsector. Het is evident dat het lessenpakket aansluit bij hun belangstelling en hen toelaat de eigen interesses verder te ontplooiën.

Deze TSO-studierichting vormt jonge mensen die flexibel kunnen omgaan met de ontwikkelingen in de sector. Ze kunnen handelen met praktisch inzicht, hebben zin voor initiatief en werken zelfstandig.

De leerlingen worden voorbereid op een beroep in alle sectoren in de dierenverzorging. Een polyvalente opleiding moet de leerlingen in staat stellen om vlot van de ene deelsector naar een andere over te stappen.

Daarom is het belangrijk dat ze de noodzakelijke basiskennis en basishandelingen verwerven in een zo ruim mogelijk perspectief. Vandaar dat de leerlingen in contact worden gebracht met de diversiteit van activiteiten die de sector rijk is.

Via de praktijkbeleving wordt de theoretische kennis omgezet in praktische vaardigheden.

Het wekelijks lessenrooster kan men raadplegen via de schoolwebsite (via Lessentabellen, doorklikken op 3^e gr TSO)

De leerlingen bouwen competenties op over o.a. dierenhuisvesting, diervoeding en -verzorging, ziekten, gebreken en gedrag, fokken van dieren (voortplanting en selectie), soorten en rassenleer, anatomie en fysiologie en commercialiseren van dieren en hun producten.

In het vak Seminarie komen uiteenlopende aspecten van de verhouding mens-dier, duurzaamheid en breed gekaderde ethische beschouwingen aan bod. Hier wordt ook ruimte gelaten voor externe sprekers en specialisten uit de sector.

STAGE EN GIP

Uiteraard worden er op school tal van dieren gehouden. Die huisvesting en verzorging vormt de basis van zowel theorie- als praktijklessen.

Beduidend meer dan in de 2^e graad vormen deze dieren een bron voor actieve betrokkenheid van de leerlingen bij gedragsstudie, het opzetten van kweekprogramma's, kennisuitbreiding over rasstandaarden, etc.

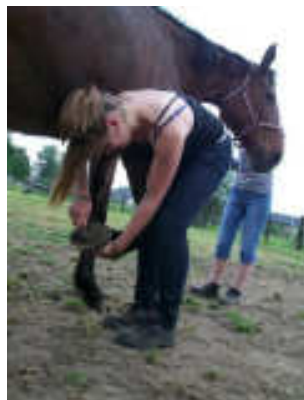
Er wordt gedetailleerd ingegaan op bepaalde typedieren uit de (→diergroepen).

Om de leerlingen toe te laten hun kennis van al deze facetten te vergroten, worden ze via de blokstage in het 2^e leerjaar van de derde graad en talrijke buitenschoolse activiteiten en werkbezoeken vertrouwd gemaakt met de realiteit van de werkvloer.

In het 2^e leerjaar van de 3^e graad DLW wordt in gezamenlijk overleg een onderwerp gekozen voor de geïntegreerde proef (GIP). Dit is een werkstuk waaraan gedurende het hele schooljaar gewerkt wordt. Het gaat om persoonlijk werk dat is opgevat

als een sprekend voorbeeld van vakoverschrijdend leren en zelfstandig begeleid werken. Behalve beroepsvaardigheden worden ook manuele vaardigheden, algemene kennis en communicatievaardigheid geëvalueerd.

WIE KAN INSTAPPEN?

De leerlingen die met succes (A-attest) de 2^e graad Plant-, dier- en milieutechnieken of Biotechnische wetenschappen afgerond hebben. Zij beschikken over de nodige basiscompetenties om een 3^e graad TSO in de gespecialiseerde component Dierenzorg aan te vatten.

Ook instromers uit een ander studiegebied of voor leerlingen uit het ASO-KSO met bv. een B-attest en clausulering ASO-KSO, kunnen perfect aansluiten in de 3^e graad. Het is uiteraard zo dat wie pas in de 3e graad instapt, voldoende gemotiveerd en bereid moet zijn om een extra inspanning te leveren om een achterstand in te halen. Deze leerlingen worden hierbij ondersteund met het nodige cursusmateriaal en individuele studiebegeleiding.

TE BEHALEN DIPLOMA

De leerlingen die slagen in het 2e leerjaar van de 3e graad TSO Dier- en landbouwtechnische wetenschappen- component Dierenzorg behalen het diploma secundair onderwijs.

De opleiding geeft tevens een aanzet tot het behalen van het attest Bedrijfsbeheer. Dit attest kan men behalen in het Se-n-se Agro- en groenbeheer als men slaagt voor het vak Bedrijfsbeheer, dat gegeven wordt in het 2^e en 3^e leerjaar van de 3^e graad.

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

- ▶ De opleiding bereidt voor op verschillende professioneel en academisch gerichte opleidingen en is eveneens gericht op tewerkstelling in de landbouwsector, de petcaresector en aanverwante sectoren.
- ▶ Voorbeelden van tewerkstellingsmogelijkheden en jobprofielen in de sector:

- ✿ de fabricage van en de groothandel in dierenbenodigdheden en –voederen en het commercialiseren;
 - ✿ vertegenwoordiging van de diergeneeskundige industrie of diervoederbranche;
 - ✿ de kweek van honden, katten, aquarium- en vijvervissen, vogels, reptielen & andere gezelschapsdieren;
 - ✿ groot- & kleinhandel van honden, katten, aquarium- en vijvervissen, vogels, reptielen & andere gezelschapsdieren;
 - ✿ de dierenspecialzaken;
 - ✿ de dierenasielen (in 2009: 32.346 honden; 36.796 katten), opvangcentra en pensions
 - ✿ de hengelsportspecialzaken;
 - ✿ de (ambachtelijke) diervverzorgende bedrijven, zoals dierenpensions en trimsalons
 - ✿ de dierenbegraafplaatsen en –crematoria;
 - ✿ de ondernemers in tuinartikelen, voor zover hun assortiment zich ook uitstrekt tot de huisdierenbranche;
 - ✿ dierenartsenpraktijken;
 - ✿ instructeur en beheerder van een manege of centrum voor hippotherapie;
 - ✿ dierentuinen;
 - ✿ kinderboerderijen
- ▶ het volgen van een 3^e leerjaar van de 3^e graad Se-n-se Agro- en groenbeheer (dit specialisatiejaar wordt ingericht op onze school);
 - ▶ hoger onderwijs van het korte type: de opleiding bachelor agro- en biotechnologie (afstudeerrichting dienzorg) sluit het best aan bij deze opleiding.

TUINBOUW EN GROENVOORZIENING

ALGEMEEN

Wie over een flinke dosis doorzettingsvermogen en verantwoordelijkheidsgevoel beschikt, van nature werklustig is en graag een frisse neus haalt, zit in de de 3^e graad van het beroepsonderwijs op zijn of haar plaats.

Tuinbouwonderwijs in de onderwijsvorm BSO is in hoofdzaak praktijkgericht. De onontbeerlijke theoretische kennis wordt op een directe manier omgezet in praktische vaardigheden. Niet enkel het hoe, maar ook het waarom wordt behandeld.

Daarbij wordt aandacht besteed aan de

afvalproblematiek, het onderhoud van het materiaal en van de infrastructuur. Doordat de school haar leerlingen als mede-eigenaar beschouwt, worden ze gestimuleerd tot het nemen van initiatief en aangezet tot verantwoordelijk handelen.

In de praktijklessen productie komen de leerlingen in nauw contact met de productieafdelingen binnen de tuinbouw (fruit- en (sier)boomteelt, groenteteelt, bloemeteelt). De technieken die in groenaanleg en –onderhoud en natuurbeheer gebruikt worden, komen uitgebreid aan bod het vak praktijk tuinaanleg en –onderhoud. In praktijk machines leert men machines veilig bedienen.

Ook het onderdeel nomenclatuur vormt een belangrijk onderdeel van het onderricht. Een belangrijk hulpmiddel om de vereiste kennis te helpen verwerken, zijn de plantenfiches, die in de loop van het schooljaar door de leerlingen worden samengesteld.

Het voortdurend herhalen en opnieuw leren van planten, verzekert dat de leerlingen op dat gebied op het einde van hun opleiding een stevige kennis hebben. Dat is een belangrijke troef naar toekomstige tewerkstelling toe.

De leerlingen leren de realiteit van de werkvloer kennen door buitenschoolse activiteiten zoals groenrealisatie op beurzen (Sfeer, Floraliën, Agriflanders ...) en de realisatie van projecten. Bovendien is er de stage. Die is in het 2^e leerjaar van de 3^e graad bewust niet opgevat als blokstage. De leerlingen draaien een schooljaar lang wekelijks een dag mee op een geselecteerd bedrijf. Op die manier is de kennismaking met het bedrijfsleven geen momentopname, maar wordt ieder seizoen met zijn heel eigen piekmomenten en taken doorlopen.

In dat 2^e leerjaar van de 3^e graad kiezen de leerlingen voor praktijk en stage uit de modules productie (bloemeteelt, boomteelt, fruitteelt, groenteteelt), tuinaanleg of bloemsierkunst. In dat jaar werken ze ook aan een geïntegreerde proef (GIP), een praktijkproef gespreid over het volledige schooljaar onder begeleiding van een promotor. De uit te voeren opdracht wordt gekozen in functie van de specialiteit. Van de werkvoorwaarden wordt een beknopt schriftelijk verslag gemaakt.

De inhoud van de GIP verschilt naargelang van de gekozen module:

- ✿ tuinaanleg: de leerlingen onderhouden gedurende het hele schooljaar een perceel op het schooldomein. Ze maken daarvoor een jaarplanning op. Gedurende het schooljaar komen externe juryleden uit de sector van de tuinaanleg de GIP evalueren en opvolgen.
- ✿ de leerlingen die een teelt kiezen, maken een teeltplan op en voeren een teelt uit op een perceel of in een serre
- ✿ de leerlingen bloemsierkunst maken gedurende het schooljaar verschillende werkstukken in functie van de periode van het jaar. Het einde van het schooljaar wordt afgesloten met een grote praktische proef. De leerlingen nemen ook een enquête af waarin ze de eigenaar van een bloemenzaak bevragen.

WIE KAN INSTAPPEN IN 5 TGV?

Iedereen die met succes in de 2^e graad Plant, dier en milieu (BSO) heeft doorlopen (A-attest), stroomt probleemloos in.

Deze specifieke vooropleiding is evenwel geen must. Wat in de 2^e graad onderwezen werd, komt in de 3e graad onder de vorm van toepassingen opnieuw uitgebreid aan bod. Bijgevolg blijft deze 3e graad voor leerlingen met een niet-tuinbouwopleiding een haalbare kaart. Voor wie geclausuleerd werd voor ASO –KSO- TSO liggen hier mooie kansen om te bouwen aan een succesvolle carrière.

TE BEHALEN DIPLOMA'S EN ATTESTEN

Bij het beëindigen van het tweede leerjaar van de derde graad ontvangen de leerlingen een **getuigschrift** van de derde graad BSO Tuinbouw en groenvoorziening.

Om een **diploma** secundair onderwijs te halen moeten de leerlingen een derde leerjaar van de derde graad BSO volgen.

Op onze school worden de studierichtingen Bloemsierkunst en Tuinaanleg en -onderhoud aangeboden.

Als de leerlingen met vrucht slagen in het derde jaar van de derde graad behalen ze een diploma secundair onderwijs en als ze ook slagen voor het vak bedrijfsbeheer (in het 2de en 3de leerjaar van de derde graad) het attest bedrijfsbeheer.

De opleiding voldoet, na het afleggen van een examen, tevens aan de eisen opgelegd door het Ministerie van Volksgezondheid voor het bekomen van een attest van erkend gebruiker van gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwkundige doeleinden.

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

Deze opleiding bereidt de leerlingen voor op:

- ✿ enerzijds een functie in de productiesector (sierteelt – groenteteelt – sierboomteelt – fruitteelt) of de dienstensector (tuinaanleg – groenbeheer – natuurbeheer – bloemsierkunst). De vraag uit de bedrijfswereld overstijgt het aantal afgestudeerden, dus wat tewerkstelling betreft, zit een gediplomeerd tuinbouwer op rozen.
- ✿ het runnen van een eigen bedrijf.
- ✿ alhoewel de studierichting BSO niet expliciet voorbereidt op hoger onderwijs, zijn er leerlingen die een bachelor agro-en biotechnologie (groenmanagement) of een bachelor landschaps- en tuinarchitectuur succesvol afsluiten.

